II

(Acte adoptate în temeiul Tratatelor CE/Euratom a căror publicare nu este obligatorie)

DECIZII

COMISIE

DECIZIA COMISIEI

din 24 aprilie 2007

privind sistemul ajutoarelor de stat puse în aplicare de Slovenia în cadrul legislației sale privind producătorii de energie calificați — Cazul C 7/2005

[notificată cu numărul C(2007) 1181]

(Numai versiunea în limba slovenă este autentică)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2007/580/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 88 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după invitarea părților interesate să-și prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile menționate anterior [1],

întrucât:

1. PROCEDURA

(1) Prin scrisoarea primită și înregistrată de Comisie la 1 octombrie 2003, Slovenia a prezentat Programul de recuperare a costurilor dificil de recuperat din centralele de producere a energiei electrice din Republica Slovenia în conformitate cu procedura intermediară prevăzută de anexa IV alineatul (3) litera (c) primul paragraf din Tratatul de aderare a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace la Uniunea Europeană. Această notificare a fost înregistrată la ajutoarele de stat cu numărul de caz SI 7/03.

(2) Din schimbul de scrisori a reieșit că două centrale electrice menționate în descrierea contextuală a măsurii notificate au beneficiat de un alt regim de ajutor de stat. Acest din urmă regim al ajutoarelor de stat (denumit în continuare „sistemul") a fost înregistrat de către Comisie la data primirii, 6 decembrie 2004, la ajutoare de stat, cu numărul de caz NN 80/04.

(3) Pe baza informațiilor aflate la dispoziția sa, Comisia a avut îndoieli privind compatibilitatea dintre unele părți ale sistemului și piața comună. Astfel, la 2 februarie 2005, aceasta a adoptat o decizie de deschidere a unei anchete oficiale în conformitate cu articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE (denumită în continuare „decizie de deschidere a procedurilor") și a solicitat Sloveniei să-și prezinte observațiile. Decizia de deschidere a procedurilor a fost publicată la 15 martie 2005 în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* [2]. Toate părțile interesate au fost invitate să-și prezinte observațiile în termen de o lună de la data publicării.

[1] JO C 46, 22.2.2005, p. 3.

[2] JO C 63, 15.3.2005, p. 2.

(4) Prin scrisoarea din 11 martie 2005, înregistrată la data primirii 14 martie 2005, Slovenia și-a prezentat observațiile cu privire la îndoielile ridicate prin decizia de deschidere a procedurilor. La 25 aprilie 2005, 11 iulie 2005, 23 noiembrie 2005 și 22 iunie 2006, Comisia a adresat alte întrebări Sloveniei, la care a primit răspuns prin scrisoarea din 14 iunie 2005, înregistrată de Comisie în aceeași zi, scrisoarea din 20 septembrie 2005, înregistrată de Comisie în aceeași zi, din 31 ianuarie 2006, înregistrată de Comisie în aceeași zi și respectiv 7 iulie 2006, înregistrată de Comisie la 14 iulie 2006.

(5) Comisia nu a primit nicio observație de la alte părți interesate.

(6) La 25 octombrie 2006 a avut loc o reuniune tehnică între Comisie și autoritățile slovene în urma căreia Slovenia a furnizat Comisiei informații suplimentare prin scrisoarea din 23 noiembrie 2006, înregistrată de Comisie la 24 noiembrie 2006.

2. DESCRIEREA SISTEMULUI

(7) Sistemul a fost introdus în 2001 pentru susținerea producției de energie electrică din surse regenerabile și cogenerarea de energie termică și electrică în Slovenia și pentru a asigura o aprovizionare fiabilă cu energie din surse indigene.

(8) Pentru a beneficia de regim, Ministerul Mediului, Planificării Spațiale și Energiei trebuie să desemneze un producător drept „producător calificat” ([1]).

(9) Trei tipuri de producători de energie electrică pot beneficia de statutul de producător calificat:

(i) centralele electrice care produc energie electrică din surse regenerabile de energie regenerabilă, cu excepția centralelor hidroelectrice cu o capacitate mai mare de 10 MW;

(ii) generatorii care utilizează cogenerarea cu o eficiență peste medie, cu excepția centralelor de termoficare comunale cu o capacitate mai mare de 10 MW și centralelor de termoficare industriale cu o capacitate mai mare de 1 MW;

(iii) centrala termoelectrică Trbovlje (denumită în continuare „centrala Trbovlje”), pentru acea parte de producție care utilizează până la 15 % din energia primară internă necesară pentru a acoperi consumul de energie electrică din Slovenia.

(10) În 2003, producătorii calificați au participat cu aproximativ 11,2 % pe piața de producere a energiei electrice din Slovenia. După excluderea centralei Trbovlje și a centralei de cogenerare din Ljubljana, această participare scade la aproximativ 2,7 %.

(11) Producătorii calificați au dreptul de a-și vinde întreaga producție operatorului de rețea la care sunt conectați, la un preț fixat și ajustat în fiecare an de către stat. Acest preț este mai mare decât prețul pieței. De asemenea, producătorii calificați pot să-și vândă energia electrică direct pe piață, în acest caz aceștia având dreptul de a primi de la stat o primă egală cu diferența dintre veniturile pe care le-ar fi obținut dacă ar fi decis să-și vândă energia electrică operatorului lor de rețea și venitul pe care l-au obținut de pe piață.

(12) Operatorii de rețea acoperă pierderile suportate de aceștia din cota minimă de cumpărare prin plăți dintr-un un fond stabilit prin lege. Banii din fond sunt, de asemenea, utilizați la plata primelor către producătorii calificați care decid să-și vândă energia electrică pe piață. Fondul este alimentat din încasările provenite dintr-o taxă parafiscală pe consumul de energie electrică, impus tuturor consumatorilor de energie electrică din Slovenia.

3. ÎNDOIELI EXPRIMATE ÎN DECIZIA DE DESCHIDERE

(13) După analizarea informațiilor aflate la dispoziția sa, Comisia a ajuns la concluzia preliminară că sprijinul reprezenta ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE din moment ce îndeplinea cele patru criterii cumulate ale definiției relevante.

(14) Comisia a avut, de asemenea, îndoieli cu privire la faptul că sistemul putea fi considerat ca fiind compatibil cu piața comună.

([1]) Ordonanța privind condițiile de obținere a statutului de producător calificat de energie electrică (JO din RS, nr. 29/01 și 99/01).

(15) În primul rând, Comisia a analizat ajutoarele din perspectiva orientărilor comunitare privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului [1] (denumite în continuare „orientări de mediu"). Această analiză a condus la îndoieli asupra compatibilității ajutoarelor cu orientările de mediu, în special în ceea ce privește definirea producătorilor care utilizează energia regenerabilă și cogenerarea eficientă și în ceea ce privește nivelul ajutoarelor, comparativ cu cheltuielile excedentare reale suportate de producători.

(16) În al doilea rând, aceasta a analizat ajutoarele ținând seama de Comunicarea Comisiei privind metodologia de analizare a ajutoarelor de stat aferente costurilor dificil de recuperat [2] (denumită în continuare „metodologia"). Această analiză a condus la îndoieli asupra compatibilității sistemului cu metodologia. În special, Comisia nu a fost în măsură să concluzioneze că ajutoarele fuseseră calculate într-un mod suficient de precis pentru calculul în funcție de centrala electrică, necesară în conformitate cu prezenta metodologie.

(17) În al treilea rând, aceasta a analizat ajutoarele sub forma unei compensații pentru cheltuielile aferente serviciilor de interes economic general. Această analiză a condus la îndoieli asupra compatibilității ajutoarelor dat fiind faptul că, pentru majoritatea beneficiarilor, Comisia nu a fost în măsură să definească un serviciu suficient de precis de interes economic general cu care ar fi fost însărcinați, și, pentru singurul beneficiar în privința căruia acest serviciu ar fi putut fi precis definit, aceasta nu a fost în măsură să evalueze proporționalitatea compensației.

(18) Comisia a avut, de asemenea, îndoieli asupra compatibilității ajutoarelor, finanțate prin perceperea unei taxe parafiscale de la consumatorii de energie electrică, cu articolele 25 și 90 din Tratatul CE.

4. OBSERVAȚII ALE ALTOR PĂRȚI INTERESATE

(19) În urma deciziei de deschidere a procedurilor, Comisia nu a primit nicio observație de la altă părți interesate.

5. OBSERVAȚII INIȚIALE ALE STATULUI MEMBRU

(20) Prin scrisoarea din 11 martie 2005, înregistrată la 14 martie 2005, Slovenia și-a prezentat observațiile privind îndoielile ridicate prin decizia de deschidere. Aceste observații s-au referit numai la problema definirii ajutoarelor de stat și la noțiunea de taxă parafiscală.

5.1. **Existenta ajutoarelor de stat**

(21) Slovenia a evidențiat faptul că societățile de distribuție slovene nu sunt 100 % cu capital de stat. Slovenia afirmă că, de fapt, participația operatorilor este împărțită între stat (aproximativ 80 %) și societăți de investiții private și alții (aproximativ 20 %). În plus, în sensul sistemului cotei minime de cumpărare, legislația Sloveniei nu face nicio distincție între operatorii cu capital de stat și operatorii cu capital privat. Legea privind energia [3] nu impune condiția ca operatorul să fie cu capital de stat și permite operatorilor să fie privați sau de stat.

(22) Conform punctului de vedere al Sloveniei, faptul că o anume entitate implicată în sistemul cotei minime de cumpărare se află în proprietatea statului nu înseamnă că, numai pentru aceste motive, aceasta reprezintă ajutoare de stat. S-a făcut trimitere la hotărârea Curții Europene de Justiție din 13 martie 2001 în cauza C-379/98.

(23) În plus, Slovenia argumentează că sistemul de cumpărare a energiei electrice de la producătorii calificați, prevăzut de regulamentele slovene, este similar altor regimuri examinate de Comisie, de exemplu: în cauzele NN 27/2000 și NN 68/2000 [4], în care Comisia a concluzionat că nu a fost implicat niciun ajutor de stat. În conformitate cu Slovenia, în deciziile privind aceste două cazuri, Comisia a constatat că, din moment ce cota minimă s-a aplicat atât numeroșilor operatori de rețea privați, cât și unor operatori de stat, nu s-a putut considera că legislația sau mai curând cazurile în cauză implică resurse de stat.

(24) Având în vedere considerentele menționate anterior și luând în considerare sistemul ca atare, Slovenia a considerat că, în măsura în care fondurile nu provin prin natura lor din resurse de stat, problema participației entităților implicate nu poate modifica de una singură natura acestora.

---

[1] JO C 37, 3.2.2001, p. 3.

[2] Adoptată de Comisie la 26.7.2001. Disponibilă pe website-ul Direcției Generale Concurență a Comisiei la următoare adresă: http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/legislation/stranded_costs/en.pdf
Comunicată statelor membre prin scrisoarea ref. SG(2001) D/290869 din 6.8.2001.

[3] Monitorul Oficial al Sloveniei nr. 79/1999, 51/2004.

[4] JO C 164, 10.7.2002, p. 3, în ambele cazuri.

(25) În plus, în conformitate cu punctul de vedere al Sloveniei, contribuțiile obligatorii primite de o întreprindere de stat nu constituie ajutor de stat dacă întreprinderea în cauză nu are dreptul de a dispune liber de respectivele fonduri. În cauza cotei minime de cumpărare, sursa de finanțare a sistemului este taxa de utilizare a rețelei plătită de toți utilizatorii de energie electrică, o parte a acesteia fiind colectată de operatorii de rețea în conturi separate, pentru un scop prestabilit.

5.2. **Taxa parafiscală**

(26) Slovenia a evidențiat faptul că sistemul cotei minime de cumpărare este finanțat parțial din taxa de utilizare a rețelei plătită de toți utilizatorii de energie electrică în aceleași condiții, cunoscute în prealabil. Componentele taxei de utilizare a rețelei sunt stabilite de Agenția pentru Energie (autoritatea de reglementare a pieței de energie) și de guvern. Diferențele de preț sunt acoperite printr-un mecanism prin care operatorii de rețea cumpără energie electrică la un preț fix și o vând la prețul pieței. Orice pierdere suportată ulterior este acoperită parțial din taxa de utilizare a rețelei. Prin urmare, în conformitate cu cota minimă de cumpărare, operatorii nu primesc fonduri de la stat, ci parțial din taxa de utilizare a rețelei.

(27) Operatorii trebuie să aloce aceste fonduri într-un cont special. Fondurile servesc, de asemenea, ca sursă de plată a primei suplimentare în cazul în care producătorii calificați își vând singuri o parte din energia electrică sau printr-un intermediar.

(28) Slovenia a susținut faptul că sistemul nu include niciun fond de stat și niciun alt tip de fond prin care sunt trecute resursele. Resursele de finanțare a sistemului nu pot fi percepute ca provenind dintr-o taxă parafiscală deoarece acestea nu provin de la bugetul de stat și nici nu sunt atribuite statului.

6. INFORMAȚII SUPLIMENTARE PREZENTATE DE SLOVENIA

(29) În corespondența ulterioară cu Comisia, Slovenia a prezentat informații suplimentare și angajamente privind sistemul.

Resurse regenerabile

(30) Slovenia a furnizat noi informații care descriu în detaliu obiectivele sistemului de protecție a mediului. Înainte de toate, sistemul a fost conceput pentru a contribui la obiectivele generale ale politicii de mediu:

(i) utilizarea mai eficientă a energiei;

(ii) mărirea proporției surselor de energie regenerabilă în balanța primară energetică a Comunității de la 8,8 % în 2001 la 12 % până în 2010.

(31) Obiectivele menționate includ obiective pentru cogenerare și pentru surse regenerabile, ambele intrând sub incidența sistemului cumpărării de energie electrică. Aceste obiective sunt compatibile cu obiectivele stabilite pentru Slovenia, adică prin Directiva 2001/77/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 septembrie 2001 privind promovarea electricității produse din surse de energie regenerabile pe piața internă a electricității ([1]). Directiva 2001/77/EC stabilește obiective orientative pentru fiecare stat membru în parte. În cazul Sloveniei, obiectivul este ca până în 2010 un procent de 32,6 % din consumul de energie electrică să provină din surse regenerabile.

(32) Numărul total de centrale electrice de unde se cumpără energia electrică în conformitate cu sistemul este de 434, din care 430 sunt conectate la rețeaua de distribuție și 4 la rețeaua de transmisie. Peste 90 % din centralele electrice conectate la rețeaua de distribuție sunt centrale hidroelectrice, restul fiind centrale electrice pe biomasă, centrale solare și centrale de cogenerare.

(33) Sistemul este aplicabil de la intrarea în vigoare a Decretului privind normele de stabilire a prețurilor și de cumpărare a energiei electrice de la producătorii calificați de energie electrică ([2]) întrat în vigoare la 4 aprilie 2002.

(34) Contractele de cumpărare a energiei electrice existente între centrale electrice calificate și operatori de rețea sau de sistem au fost încheiate pe o perioadă de zece ani.

(35) Slovenia a explicat faptul că, în conformitate cu articolul 4 din Legea privind energia din 1999, sursele de energie regenerabilă sunt definite conform prevederilor Directivei 2001/77/CE.

([1]) JO L 283, 27.10.2001, p. 33.
([2]) Monitorul Oficial al Republicii Slovenia nr. 25/02.

(36) Principalul obiectiv al sistemului este de a asigura condiții economice adecvate pentru dezvoltarea și punerea în aplicare de noi proiecte de centrale electrice calificate. S-a folosit o analiză a costurilor fiecărei centrale electrice calificate în parte (privind sursa și dimensiunea sursei primare de energie) pentru a calcula prețurile de cumpărare pentru fiecare tip de centrale electrice calificate care ar garanta cel puțin randamentul minim necesar pentru realizarea de noi investiții. Suma ajutoarelor sau a primei este stabilită ca diferența dintre prețul de cumpărare anual unitar și prețul de piață mediu al energiei electrice. Dacă prețul pieței crește, primele scad corespunzător.

(37) Tabelul de mai jos compară costurile de producție ale producătorilor calificați pe categorii de tehnologie și dimensiune a centralelor electrice cu prima oferită prin regim. Tabelul este stabilit pe baza unei ipoteze de preț mediu al pieței de 8 SIT/kWh. Această valoare este numai pentru referință din moment ce, în cazul majorării prețurilor pieței, primele scad corespunzător.

(38) În toate cazurile, costurile de producție sunt mai mari decât prețul mediu al pieței, dar și față de prețul de cumpărare unitar garantat în conformitate cu sistemul producătorilor calificați.

Tabelul 1

Compararea costurilor de producție a centralelor electrice calificate cu prețul de cumpărare în conformitate cu sistemul

Tip centrală electrică calificată (CEC) prin sursa de energie primară		Putere	Costuri producție	Diferență	Primă
	Dimensiune	*[kW]*	*[SIT/kWh]*	*[SIT/kWh]*	*[SIT/kWh]*
Centrale hidroelectrice	până la 1 MW	100	15,53	7,53	6,75
	între 1 MW și 10 MW	3 000	14,33	6,33	6,23
Centrale pe biomasă	până la 1 MW	600	24,80	16,80	8,69
	peste 1 MW	1 500	18,18	10,18	8,17
Centrale eoliene	până la 1 MW	100	23,28	15,28	6,55
	peste 1 MW	20 000	15,49	7,49	6,05
Centrale geotermice		3 000	14,59	6,59	6,05
Centrale solare	până la 36 kW	36	175,26	167,26	81,67
	peste 36 kW	100	122,58	114,58	7,46
Alte CEC-uri (biogaz)		120	30,39	22,39	20,97
CEC-uri sau centrale termice care folosesc deșeuri urbane	până la 1 MW	100	13,97	5,97	4,74
	între 1 MW și 10 MW	3 000	12,08	4,08	3,87
Centrale termice de cogenerare pentru termoficare	până la 1 MW	700	16,54	8,54	5,9
	între 1 MW și 10 MW	3 000	14,56	6,56	5,38
Centrale termice industriale de cogenerare	până la 1 MW	700	14,95	6,95	4,83

N.B.: Cu estimarea unui preț al pieței de 8 SIT/kWh.

(39) Pe baza unei analize a costurilor și a unui calcul economic pentru categorii de centrale electrice calificate, conform tabelului de mai jos, rezultă că valoarea actualizată netă (VAN) a prețurilor de cumpărare aplicate în conformitate cu sistemul nu depășește VAN a tuturor costurilor de investiție la nicio centrală electrică calificată.

Tabelul 2

Compararea VAN a prețurilor de cumpărare cu costurile de investiție ale centralelor electrice calificate individuale

Tip centrală electrică calificată (CEC) prin sursa de energie primară		Capacitate	Vânzări anuale preconizate	Costuri de investiție specifice	Investiție	Prima anuală	Costuri primă – investiție (VAN)
	Dimensiune	*[kW]*	*[MWh]*	*[SIT/kW]*	*[milioane SIT]*	*[milioane SIT/a]*	*[milioane SIT]*
Centrale hidroelectrice	până la 1 MW	100	456	480 000	48	2,9	– 21,0
	între 1 MW și 10 MW	3 000	10 656	380 000	1 140	63,1	– 549,1
Centrale pe biomasă	până la 1 MW	600	2 725	990 000	594	22,5	– 369,3
	peste 1 MW	1 500	6 813	660 000	990	52,9	– 492,1
Centrale eoliene	până la 1 MW	100	187	341 000	34	1,2	– 22,2
	peste 1 MW	20 000	40 800	253 000	5 060	234,5	– 2 802,2
Centrale geotermice		3 000	20 736	715 000	2 145	119,2	– 1 029,1
Centrale solare	până la 36 kW	36	34	1 430 000	52	2,7	– 26,2
	peste 36 kW	100	116	1 210 000	121	0,8	– 105,4
Alte CEC-uri (biogaz)		120	628	913 000	110	12,5	– 1,0
CEC-uri sau centrale termice care folosesc deșeuri urbane	până la 1 MW	100	624	319 000	32	2,8	– 7,0
	între 1 MW și 10 MW	3 000	19 728	286 000	858	72,5	– 212,0
Centrale termice de cogenerare pentru termoficare	până la 1 MW	700	2 496	198 000	139	16,1	– 16,0
	între 1 MW și 10 MW	3 000	10 698	165 000	495	63,0	– 19,3
Centrale termice industriale de cogenerare	până la 1 MW	700	3 135	187 000	131	2,5	– 5,0

N.B.: Cu aplicarea unei rate de scont de 8 %, o perioadă de 15 ani și o reducere a prețului de cumpărare sau a primei de 5 % după cinci ani și 10 % după zece ani, în conformitate cu Decretul privind cumpărarea.

(40) Primele pentru fiecare centrală electrică calificată include, de asemenea, randamentul capitalului prevăzut de legislația Sloveniei – acesta se ridică la o rată minimă de scont de 8 % a investițiilor din fonduri de stat. Prin neajustarea prețurilor de cumpărare și a primelor, randamentul curent al tuturor centralelor electrice calificate care utilizează surse de energie regenerabilă nu depășește 8 %, conform tabelului de mai jos. Pentru centralele solare, primele nu permit randamentul capitalului (randament negativ), în special în cauza Centralelor mici și mijlocii.

Tabelul 3

Randamentul capitalului pentru centrale electrice calificate individuale

Tip centrală electrică calificată (CEC) prin sursa de energie primară		Putere	Primă	Randamentul capitalului inclus în primă
	Dimensiune	*[kW]*	*[SIT/kWh]*	
Centrale hidroelectrice	până la 1 MW	100	6,75	6,95 %
	între 1 MW și 10 MW	3 000	6,23	7,90 %
Centrale pe biomasă	până la 1 MW	600	8,69	2,30 %
	peste 1 MW	1 500	8,17	6,00 %
Centrale eoliene	până la 1 MW	100	6,55	0,40 %
	peste 1 MW	20 000	6,05	6,35 %
Centrale geotermice		3 000	6,05	7,30 %
Centrale solare	până la 36 kW	36	81,67	– 1,4 %
	peste 36 kW	100	7,46	– 15,0 %
Alte CEC-uri (biogaz)		120	20,97	6,80 %
CEC-uri sau centrale termice care folosesc deșeuri urbane	până la 1 MW	100	4,74	4,40 %
	între 1 MW și 10° MW	3 000	3,87	7,30 %
Centrale termice de cogenerare pentru termoficare	până la 1 MW	700	5,9	0,49 %
	între 1 MW - 10° MW	3 000	5,38	4,20 %
Centrale termice industriale de cogenerare	până la 1 MW	700	4,83	– 0,1 %

N.B.: Randamentul capitalului calculat pentru investițiile în CEC-uri (a se vedea tabelul 2) la valoarea curentă a primelor.

Cogenerarea

(41) Slovenia explică faptul că noile unități de cogenerare sunt dotate, în principal, cu turbine cu gaz, care, pe durata funcționării, ajung la un randament electric între 37 % și 40 % și un randament total de peste 80 %. Noile turbine mai mici ajung la un randament electric de peste 30 % și, din nou, la un randament total de peste 80 %. Dat fiind faptul că randamentul electric mediu al centralelor termice convenționale din Slovenia este de aproximativ 31 %, acest lucru arată economiile mari de energie primară (între 15 % și 25 %) realizate prin producerea de energie electrică în centralele de cogenerare și prin utilizarea avantajoasă a energiei termice.

(42) Randamentul centralelor de cogenerare calificate este fixat astfel încât să îndeplinească criteriile de randament din Directiva 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 februarie 2004 privind promovarea cogenerării pe baza cererii de energie termică utilă pe piața internă a energiei și de modificare a Directivei 92/42/CEE ([1]).

(43) Slovenia a demonstrat faptul că costurile de producere a energiei electrice în centralele de cogenerare calificate sunt, în orice caz, mai mari decât prețul de cumpărare din regim, că valoarea actualizată netă a primelor este mai mică decât costurile de investiție și că randamentul investiției nu depășește 4,20 % (a se vedea ultimele trei rânduri din toate tabelele de mai sus). Calculele iau în considerare câștigurile din utilizarea energiei termice.

([1]) JO L 52, 21.2.2004, p. 50.

Siguranța aprovizionării

(44) Slovenia a pus în aplicare un serviciu de interes economic general în domeniul siguranței aprovizionării cu energie electrică. În conformitate cu articolul 11 alineatul (4) din Directiva 2003/54/CE, acest serviciu de interes economic general se bazează pe producerea de energie electrică prin utilizarea surselor interne de combustibil fosil. În acest scop, pentru producerea de energie electrică se utilizează 600 000 de tone pe an de cărbune brun sloven. Cărbunele brun este singura sursă de combustibil fosil disponibilă în Slovenia. Întrucât cărbunele brun este utilizat la randament maxim la una din unitățile din Trbovlje (TET2, situată în apropierea minei de cărbune brun), Trbovlje are obligația de a respecta acest angajament. S-a decis că această cantitate de energie electrică poate fi cumpărată prin sistemul de cumpărare garantat.

(45) Energia electrică corespunzătoare este cumpărată la un preț verificat în fiecare an de autorități și care corespunde costurilor de producere a energie electrice din Trbovlje. Niciun element de profit nu a fost inclus în prețul de cumpărare.

(46) Slovenia a furnizat următorul tabel care estimează valoarea ajutoarelor acordate societății în anii trecuți.

Tabelul 4

Estimarea valorii ajutoarelor

	7-12.2001	2002	2003	2004
Cantitate (GWh)	254,3	562,2	563,4	563,0
Preț de cumpărare (SIT/kWh)	17,00	15,36	15,34	16,59
Cost de cumpărare (mii SIT)	4 323 943	8 636 245	8 644 855	9 339 836
Preț de vânzare (SIT/kWh)	7,13	5,97	7,60	7,71
Costul soldului de energie (mii SIT)	1 813 111	3 357 073	4 281 840	4 340 040
Valoarea ajutoarelor (mii SIT)	2 510 832	5 279 172	4 363 015	4 999 795
Nivelul ajutoarelor (SIT/kWh)	9,87	9,39	7,74	8,88

(47) În principiu, utilizarea cărbunelui brun intern este posibilă, de asemenea, la centrala electrică Šoštanj, dotată cu cinci unități, două mai recente și prevăzute cu echipament de curățare a gazelor de ardere și trei mai vechi și neprevăzute cu acest echipament. Aceste unități ard cărbunele din minele de cărbuni din apropiere și, în anumite condiții, ar putea să ardă și cărbune brun. Cele două unități mai noi sunt utilizate la capacitate maximă pentru arderea lignitului din minele din apropiere. În linii mari, capacitatea respectivei mine satisface necesarul celor două unități în cauză. Arderea de cărbune brun ar fi posibilă numai în cele trei unități mai vechi, care nu sunt utilizate la capacitate maximă și mai au încă unele rezerve de exploatare. Totuși, această opțiune ridică următoarele dificultăți:

(i) transportul pe cale ferată al cărbunelui brun la Šoštanj ar costa aproximativ 5 EUR/t; dată fiind producția preconizată de cărbune brun în balanța națională energetică (600 000 t/an), acesta s-ar ridica la 3 milioane EUR pe an.

(ii) arderea cărbunelui ar duce la creșterea emisiilor de SO_2 cu 30 000 t/an, deoarece unitățile 1, 2 și 3 de la Šoštanj nu sunt prevăzute cu echipament de curățare a gazelor de ardere iar cărbunele brun din Slovenia conține între 2,2 % și 2,5 % sulf.

(iii) întrucât unitățile 1, 2 și 3 de la Šoštanj au un randament termodinamic mult mai redus decât cele de la Trbovlje, arderea aceleiași cantități de cărbune brun pentru producerea de energie electrică în cele trei unități de la Šoštanj în locul celor de la Trbovlje ar duce la creșterea emisiilor de CO_2 cu aproximativ 15 %.

Din motivele menționate anterior, se poate constata că, din punct de vedere economic, nu se poate justifica arderea de cărbune brun în unitățile de la Šoštanj.

(48) Singura posibilitate rămasă pentru arderea de cărbune brun este centrala termică de cogenerare de la Ljubljana (TE-TOL), care până în 2000 a utilizat cărbunele brun intern ca sursă principală de energie. Întrucât unitățile de la TE-TOL nu sunt prevăzute cu echipament de curățare a gazelor de ardere, acestea nu mai pot arde cărbune brun din Slovenia deoarece acesta conține sulf în proporție de 2,2-2,5 %. Din acest motiv, TE-TOL a încetat să mai ardă cărbune brun intern și în prezent arde numai cărbune indonezian de import, care are un conținut de sulf cu mult mai mic (< 0,5 %), astfel centrala nu trebuie să fie prevăzută cu echipament de desulfurizare a gazelor de ardere. Dotarea unităților TE-TOL cu echipament de curățare a gazelor de ardere ar fi o soluție neeconomică.

(49) Slovenia s-a angajat să asigure că cel mult 15 % din energia totală primară, necesară pentru a produce energia consumată în Slovenia în orice an calendaristic primește sprijin de la stat pentru siguranța aprovizionării.

Cumularea

(50) Sistemul cotei minime de cumpărare prevede numai acoperirea parțială a costurilor de amortizare ale producătorului calificat.

(51) Normele privind alocarea de fonduri pentru promovarea exploatării resurselor de energie regenerabilă, utilizarea eficientă a energiei și cogenerarea [1] au permis ajutorul pentru investiții în cauza centralelor electrice care utilizează surse regenerabile și a centralelor de cogenerare. Totuși, ajutorul pentru investiții în cazul acestor centrale a fost abrogat în conformitate cu noile norme privind alocarea de fonduri pentru promovarea utilizării eficiente a energiei și resurselor energetice [2]. S-au făcut excepții în cauza centralelor electrice neconectate la rețeaua publică care nu beneficiază de regim și în cauza centralelor cu o capacitate de până la 10 MW care folosesc surse de energie regenerabilă și utilizează o tehnologie nouă sau depășită în care, din cauza prețului mare de cost de producere a energiei electrice, prețul de cumpărare a energiei electrice nu este suficient de ridicat pentru a se asigura profitabilitatea investiției. Tipul de tehnologie eligibil pentru acordarea de stimulente este stabilit în cereri de ofertă periodice.

(52) Pentru a se evita cumularea excesivă, articolul 14 din Decretul privind normele de stabilire a prețurilor și de cumpărare a energiei electrice de la producătorii de energie electrică calificați prevede că, în cazul în care un producător calificat a primit o subvenție pentru construirea unei centrale electrice, prețul de cumpărare garantat se diminuează în mod proporțional.

(53) În conformitate cu respectivul articol, la semnarea unui contract de cumpărare a energiei electrice cu un operator al rețelei la care este conectat, un producător de energie electrică calificat trebuie să declare suma oricărei subvenții pe care a primit-o pentru construirea centralelor electrice. Suma declarată este utilizată ca bază de calcul pentru reducerile prețului de cumpărare garantat. În temeiul dispozițiilor de mai sus, prețul de cumpărare garantat al centralelor electrice (în funcție de tipul de centrală și puterea nominală) este redus cu 5 % pentru fiecare 10 % din ajutoarele de stat primite în comparație cu valoarea investiției în centrala electrică.

(54) Dispozițiile Decretului pleacă de la premisa că prețul întreg garantat al energiei electrice de la producători calificați acoperă costurile fixe și costurile variabile. Raportul mediu între costurile fixe și costurile variabile este estimat la 50:50.

(55) Slovenia s-a angajat să perfecționeze regula reducerii pentru a o adapta mai precis la defalcarea între costurile fixe și variabile în funcție de tehnologii.

Angajamentele statului membru

(56) Slovenia s-a angajat să elaboreze modificări la regulamentele privind energia electrică din surse de energie regenerabilă și cogenerare pentru a modifica actualul sistem de finanțare al sistemului. Aceste modificări vor fi introduse pentru a face sistemul ajutoarelor compatibil cu articolele 25 și 90 din tratat:

(i) Modul de colectare a fondurilor de sprijin va fi transformat în plata unor sume forfetare de conectare, indiferent de cantitatea sau sursa de energie electrică consumată. La stabilirea valorii plății sumei forfetare se va lua în considerare puterea de conectare (puterea nominală a siguranțelor fuzibile) și nivelul tensiunii la care este conectat un anumit consumator sau un grup de consumatori;

[1] Monitorul Oficial al Sloveniei nr. 74/01.
[2] Monitorul Oficial al Sloveniei nr. 49/03.

(ii) Pe perioada de la aderarea Sloveniei la Uniune până în momentul în care noul mod de colectare a fondurilor va fi pus în aplicare, Slovenia se va asigura că importatorii de „electricitate verde" pot depune o cerere de rambursare a taxei de finanțare a ajutoarelor pentru resursele regenerabile din cadrul sistemului, cu condiția ca aceștia să poată dovedi că importurile lor sunt efectiv de „origine verde". Condițiile privind documentația de dovedire a „originii verzi" a energiei electrice importate se bazează în primul pe sistemul comunitar privind garanția de origine. În cazul în care este necesar, pentru a se evita declarațiile majorate în mod artificial împotriva cărora sistemul comunitar privind garanția de origine nu asigură o protecție suficientă, se vor impune limite la sumele ce urmează să fie rambursate pe distribuitor. Un regim similar va fi pus în aplicare pentru energia electrică din cogenerare, pe baza sistemului comunitar privind garanția de origine pentru cogenerare.

7. EVALUARE

7.1. **Directive comunitare existente privind producerea de energie electrică**

(57) Producerea de energie electrică face obiectul dispozițiilor mai multor directive comunitare, inclusiv în special Directiva 2003/54/CE, Directiva 2001/77/CE și Directiva 2004/8/CE.

(58) Articolul 3 alineatul (2) din Directiva 2003/54/CE prevede: „Ținând seama pe deplin de dispozițiile pertinente din tratat, în special articolul 86, statele membre pot impune întreprinderilor din sectorul energiei electrice, în interesul economic general, obligații de serviciu public referitoare la securitate, inclusiv securitatea aprovizionării, regularitatea, calitatea și prețul furnizărilor, precum și protecția mediului, inclusiv eficiența energetică și protecția climei.".

(59) Articolul 11 alineatul (4) din Directiva 2003/54/CE prevede: „Din motive de securitate a aprovizionării, un stat membru poate dispune să se acorde prioritate la livrare instalațiilor de producție care folosesc, ca sursă primară de energie, combustibili indigeni, într-un procent care să nu depășească, într-un an calendaristic, 15 % din totalul energiei primare folosite la producerea energiei electrice consumate în statul membru respectiv.".

(60) Directiva 2001/77/CE stabilește obiectivele orientative naționale pentru consumul de electricitate din surse de energie regenerabile. Articolul 3 din aceasta prevede:

„(1) Statele membre iau măsurile corespunzătoare pentru a încuraja un consum mai ridicat de electricitate produsă din surse de energie regenerabile, în conformitate cu obiectivele orientative naționale prevăzute la alineatul (2). Aceste măsuri trebuie să fie proporționale cu obiectivul care trebuie atins.

(2) Până la 27 octombrie 2002 și în continuare la fiecare cinci ani, statele membre adoptă și publică un raport care stabilește, pentru următorii zece ani, obiectivele orientative naționale pentru consumul viitor de electricitate produsă din surse de energie regenerabile, sub forma unui procentaj din consumul de electricitate. De asemenea, raportul prevede măsurile adoptate sau preconizate, la nivel național, pentru atingerea acestor obiective orientative naționale. Pentru stabilirea acestor obiective până în anul 2010, statele membre:

— țin seama de valorile de referință din anexă;

— se asigură că obiectivele sunt compatibile cu orice angajamente naționale acceptate în contextul angajamentelor privind schimbările climatice acceptate de Comunitate în conformitate cu Protocolul de la Kyoto la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice.".

(61) Anexa la Directiva 2001/77/CE, astfel cum a fost modificată prin Actul de aderare, prevede pentru Slovenia un obiectiv național de 33,6 %.

7.2. **Evaluarea sprijinului acordat producătorilor de „electricitate verde" și de electricitate produsă prin cogenerare**

7.2.1. ***Existența ajutoarelor în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE***

(62) Pentru ca o măsură să reprezinte ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE, trebuie să asigure un avantaj concurențial într-un mod specific, trebuie să denatureze sau să fie un risc de denaturare a concurenței și să afecteze schimburile comerciale între statele membre și trebuie să fie acordat din resurse de stat.

(63) Este evident faptul că sistemul este specific, întrucât urmărește numai unele centrale electrice. De asemenea, este evident faptul că acesta conferă un avantaj acestor centrale electrice din moment ce însuși scopul sistemului este de a permite acestor centrale să-și vândă energia electrică la un preț mai mare decât prețul pieței.

(64) Se realizează un schimb de energie electrică între statele membre. Directiva 2003/54/CE completează crearea unei piețe interne a electricității care a fost inițiată prin Directiva 96/92/CE. Rețeaua Sloveniei este conectată în special la cea din Austria și Italia. Slovenia face schimb de energie electrică cu vecinii acesteia. De exemplu, în 2004, Slovenia a importat 6 314 GWh de energie electrică și a exportat 7 094 GWh ([1]). Prin urmare, măsura are un impact asupra comerțului statelor membre.

(65) Comisia ia act, de asemenea, de faptul că Slovenia nu a pus la îndoială îndeplinirea niciunui criteriu din cele trei menționate anterior.

(66) La cel de-al patrulea criteriu, acordarea ajutorului din resurse de stat, Comisia nu este de acord cu argumentul Sloveniei care afirmă că sistemul este echivalent celui examinat de Curte în hotărârea în cauza *PreussenElektra*.

(67) Cele două sisteme diferă din punct de vedere al mecanismelor lor de finanțare. În cauza *PreussenElektra*, tariful garantat a fost finanțat direct de întreprinderi private de aprovizionare cu electricitate, care au fost nevoite să cumpere energie electrică la un preț mai mare decât prețul pieței de la producătorii de energie electrică regenerabilă. În cazul de față, costurile create prin tariful garantat sunt finanțate printr-o taxă parafiscală.

(68) În această privință, Comisia ia act de faptul că sistemul este finanțat din încasările unei taxe impuse de stat. Încasările provenite din această taxă sunt apoi vărsate într-un cont gestionat de autoritățile publice, spre deosebire de cauza *PreussenElektra*. Autoritățile publice alocă resursele în cont în conformitate cu un regim de distribuție stabilit prin lege.

(69) O practică obișnuită a Comisiei este de a considera că încasările provenite din această taxă sunt resurse de stat ([2]). Această practică respectă jurisprudența Curții potrivit căreia încasările provenite din taxe impuse de către stat, vărsate în fonduri desemnate de stat și folosite în scopul favorizării anumitor societăți sunt considerate resurse de stat [a se vedea, de exemplu, hotărârile Curții în cauzele C-173/73 ([3]) și C-78/79 ([4])].

(70) În Hotărârea privind cauza Pearle ([5]), Curtea a declarat că încasările provenite dintr-o taxă parafiscală impusă de un consiliu public membrilor săi nu puteau fi considerate ca fiind resurse de stat. Taxa a fost stabilită de experții în domeniul opticii din consiliu și impusă fiecărui membru al acestui sector. Taxa a fost utilizată în vederea finanțării acțiunilor publicitare în beneficiul sectorului, adică al contribuabililor.

(71) Curtea a hotărât că măsura nu constituia ajutor de stat deoarece decizia de stabilire a taxei nu a fost imputabilă statului și întrucât încasările provenite din taxă nu erau resurse de stat.

(72) Spre deosebire de sistemul studiat de Curte, este evidentă imputabilitatea statului în cauza care face obiectul prezentei decizii, întrucât statul creează taxa printr-o lege.

(73) În ceea ce privește originea fondurilor, Comisia ia act de faptul că aceasta este diferită de originea fondurilor implicate în hotărârea menționată anterior, din moment ce sumele de bani nu sunt colectate din contribuțiile întreprinderilor care beneficiază de măsură, ci mai curând de la toți clienții care cumpără energie electrică, fie de la beneficiarii sistemului, fie de la concurenții acestora. Un astfel de mecanism nu ar putea fi realizat printr-o asociere de întreprinderi, precum cea care a fost luată în considerare în hotărâre. Acesta subliniază însăși natura fiscală a sistemului, care este făcut posibil numai de puterile statului.

(74) Comisia consideră că această diferență este suficientă pentru a trage o concluzie asupra existenței ajutorului de stat în cauza respectivă.

7.2.2. ***Legalitatea ajutorului***

(75) Sistemul de ajutoare de stat a fost pus în aplicare înainte de aderarea Sloveniei la Uniunea Europeană. Temeiul juridic primar pentru regim este Legea privind energia din 1999. Definirea producătorilor calificați care beneficiază de regim a fost prevăzută în 2001 prin Ordonanța privind condițiile de obținere a statutului de producător calificat de energie electrică ([6]).

([1]) Sursa: Agenția Internațională de Energie. http://www.iea.org/Textbase/stats/electricitydata.asp?COUNTRY_CODE=SI

([2]) A se vedea, de exemplu, cauza N 161/04 – Portugalia, JO C 250, 8.10.2005, p. 9.

([3]) Hotărârea din 2.7.1974 în cauza C-173/73 – Italia v/Comisie.

([4]) Hotărârea din 22.3.1997 în cauza C-78/79, Steinike v/Republica Federală Germania.

([5]) Hotărârea Curții din 15 iulie 2004 în cazul C-345/02.

([6]) Jurnalul Oficial al Republicii Slovenia nr. 29/01 și 99/01

(76) Expunerea financiară a statului datorită sistemului nu a fost stabilită la data aderării. Sistemul nu are un număr limitat sau predefinit de beneficiari. Orice centrală electrică care îndeplinește cerințele tehnice prevăzute în ordonanță menționată anterior poate primi ajutoare. Aceasta include, în special, orice nouă centrală electrică conectată la rețea după aderarea Sloveniei, și calificată ca atare. Chiar și pentru fiecare ajutor în parte acordat conform sistemului, nu se poate cunoaște dinainte expunerea statului, deoarece depinde de diferența dintre prețul de cumpărare fixat de stat pentru centrală și prețul mediul al pieței, care fluctuează în mod imprevizibil. Slovenia a subliniat faptul că sarcina efectivă a sistemului pentru stat poate fi cunoscută numai *ex post* la sfârșitul fiecărui an de aplicare a sistemului.

(77) Având în vedere cele menționate anterior, Comisia consideră că sistemul este încă aplicabil după aderarea Sloveniei la Uniunea Europeană.

(78) Comisia ia act de faptul că raționamentul menționat anterior a fost deja prevăzut în decizia de deschidere și că Slovenia nu a contestat-o în observațiile sale.

(79) Actul de aderare a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace la Uniunea Europeană (denumit în continuare „Actul de aderare") enumeră categoriile de ajutoare avute în vedere în momentul aderării ca ajutoare existente în sensul articolului 88 alineatul (1) din Tratatul CE:

— măsuri de ajutor puse în aplicare înainte de 10 decembrie 1994. Sistemul a fost pus în aplicare în 2001, prin urmare nu intră sub incidența prezentei categorii;

— măsuri de ajutor enumerate în apendicele la anexa IV din Actul de aderare. Sistemul nu este inclus în această listă, prin urmare nu intră sub incidența prezentei categorii;

— măsuri de ajutor care, în urma unei proceduri specifice, cunoscută de obicei sub denumirea de „procedură intermediară", nu au fost contestate de Comisie.

Toate ajutoarele încă aplicabile după data aderării și care nu îndeplinesc condițiile menționate anterior sunt considerate ajutoare noi în momentul aderării, în sensul aplicării articolului 88 alineatul (3) din Tratatul CE.

(80) Sistemul nu intră sub incidența niciunei categorii din cele trei enumerate anterior. Prin urmare, aceasta trebuie considerat un nou ajutor la aderare în sensul aplicării articolului 88 alineatul (3) din Tratatul CE. Acest ajutor nu a fost notificat Comisiei, prin urmare constituie ajutor ilegal în sensul articolului 1 litera (f) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor detaliate de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE [1].

7.2.3. ***Compatibilitatea ajutoarelor cu Tratatul CE***

(81) Comisia ia act de faptul că sistemul este format din trei părți, întrucât prevede ajutoare pentru trei grupuri diferite de beneficiari. În cazul primelor două grupuri, și anume producătorii de electricitate verde și centralele eficiente de cogenerare, obiectivul Sloveniei este protecția mediului. Ajutorul prevăzut pentru al treilea grup de beneficiari, și anume centrala electrică Trbovlje, este alocat menținerii unui anumit nivel de siguranță a aprovizionării cu energie electrică.

(82) Luând în considerare diferitele obiective ale măsurilor, părțile sistemului vor fi evaluate separat.

Compatibilitatea cu orientările de mediu ale ajutoarelor acordate producătorilor de electricitate verde

(83) Comisia a evaluat conformitatea mecanismului de sprijin pentru producătorii de electricitate verde din perspectiva orientărilor de mediu, în special punctele 58 și următoarele, și ia în considerare cele ce urmează.

(84) Comisia ia act de faptul că definiția surselor de energie regenerabile din regim este în conformitate cu definiția din Directiva 2001/77/CE. Prin urmare, sistemul este conform cu punctul 6, paragraful al optulea din orientările de mediu și se pot aplica punctele 58 și următoarele.

[1] JO L 83, 27.3.1999, p. 1.

(85) În conformitate cu punctul 59 primul paragraf din orientările de mediu, statele membre pot compensa diferența dintre costul de producție a energiei regenerabile și prețul pieței al formei de energie în cauză. Astfel, această compensare se poate referi numai la costurile suplimentare de producție pentru producerea de energie electrică ecologică în comparație cu costurile de producție pentru energia bazată pe surse convenționale de energie. Totuși, orice sprijin trebuie să acopere numai amortizarea tehnică și, dacă statele membre pot demonstra că acesta este indispensabil, un randament real al capitalului.

(86) Slovenia a calculat compensația sub formă de tarife fixe (tarife garantate) pentru energia acordată ca sprijin după cum s-a descris anterior. Legea descrie metodele obiective de calculare a nivelurilor ajutoarelor. În conformitate cu informațiile menționate anterior, sprijinul nu va depăși amortizarea plus un randament real al capitalului. Ajutoarele vor fi acordate numai pe o perioadă de 10 ani, întrucât aceasta este durata acordurilor semnate între operatorii de rețea și producătorii de electricitate verde. Această perioadă nu depășește perioada obișnuită de amortizare de 15 ani pentru aceste centrale. Comisia ia act pozitiv de faptul că, în orice caz, prețul de cost al producției unei centrale electrice calificate este mai mare atât decât prețul mediul al pieței, cât și decât prețul de cumpărare garantat. Astfel, diferența dintre prețul pieței și costurile de producție a electricității verzi este mai mare decât prima pentru toate centralele electrice.

(87) În plus, punctul 59 paragraful al doilea din orientările de mediu prevede că, pentru a se stabili valoarea ajutoarelor de exploatare, trebuie luat în considerare orice ajutor pentru investiții acordat firmei în cauză cu privire la noua centrală. După decizia de deschidere a procedurilor, Slovenia a informat Comisia că numai un număr limitat de producători de energie electrică regenerabilă au beneficiat de ajutorul pentru investiții pe lângă ajutorul de exploatare respectiv. Slovenia a pus în aplicare legislația prin care beneficiarii ajutorului pentru investiții au obligația să declare valoarea ajutorului acordat înainte de aproviziona rețeaua cu energie electrică la prețuri fixe.

(88) La acordarea ajutorului pentru investiții, prețul garantat este redus. Reducerea este în proporție de jumătate din ajutorul pentru investiții acordat. Chiar dacă, în teorie, proporția fixă poate determina posibilitatea unei supracompensări a tehnologiilor cu costuri mici de exploatare, Slovenia a demonstrat că, în practică, în cazurile foarte rare în care ajutorul pentru investiții a fost cumulat parțial cu sistemul de servicii sociale, nu a avut loc nicio supracompensare. Acest lucru se datorează faptului că Slovenia nu are centrale electrice pe bază de energie regenerabilă cu costuri mici de exploatare, precum morile de vând din ziua de azi.

(89) În vederea aplicării viitoare a sistemului, Slovenia s-a angajat să adapteze, după caz, reducerea proporției astfel încât să nu aibă loc nicio supracompensare în conformitate cu punctul 59 paragraful al doilea din orientările de mediu.

(90) Prin urmare, Comisia constată că Slovenia a arătat că sprijinul acordat în conformitate cu măsura nu va depăși costurile suplimentare de producție ale surselor de energie regenerabile sprijinite prin măsură. Prin urmare, măsura este compatibilă cu punctele 58 și următoarele din orientările de mediu privind ajutoarele.

Compatibilitatea cu orientările de mediu privind ajutoarele acordate producătorilor de energie electrică pe bază de cogenerare

(91) Comisia a evaluat conformitatea mecanismului de sprijin pentru centralele eficiente de cogenerare cu orientările de mediu, în special punctele 66 și 67 și constată următoarele:

(92) În primul rând, Comisia ia act de faptul că în conformitate cu punctul 66 din orientările de mediu, randamentul unităților de cogenerare care beneficiază de regim depășește valorile de referință prevăzute de Directiva 2004/8/CE. Slovenia va actualiza valorile de referință în conformitate cu directiva. Prin urmare, centralele de cogenerare aflate sub incidența sistemului îndeplinesc cerințele de eligibilitate prevăzute de orientările de mediu în conformitate cu punctul 31 din acestea.

(93) După cum reiese din informațiile prezentate de Slovenia, costul mediu de producere a energiei electrice în centralele de cogenerare este, în orice caz, mai mare decât prețul de cumpărare garantat ([1]). De asemenea, calculul ia în considerare venitul din producția și vânzarea de energie termică. Prin urmare, Comisia consideră că valoarea ajutoarelor este calculată în conformitate cu punctul 66 din orientările de mediu.

(94) Slovenia a informat Comisia că ajutoarele pentru centralele de cogenerare sunt acordate în conformitate cu aceleași norme precum în cazul producătorilor de electricitate verde. Din moment ce aceste norme s-au dovedit compatibile cu orientările de mediu, Comisia constată că în consecință, componenta sistemului care acordă ajutoare pentru centralele de cogenerare este compatibilă cu punctul 66 din orientările de mediu.

([1]) A se vedea ultimele rânduri din tabelele de mai sus.

Conformitatea cu articolele 25 și 90 din Tratatul CE privind mecanismul de finanțare a ajutoarelor acordate producătorilor de electricitate verde și de electricitate produsă prin cogenerare

(95) Comisia ia act de faptul că este posibil ca impunerea unei taxe atât pe electricitatea verde importată, cât și pe cea produsă intern în beneficiul electricității verzi produse intern să fi determinat în trecut la o discriminare a electricității verzi importate. Totuși, Slovenia s-a angajat să introducă posibilitatea rambursării taxei percepute pe electricitatea verde importată. Comisia ia act de faptul că rambursarea se va baza, în primul rând, pe sistemul comunitar privind garanția de origine. Prin aplicarea unor cerințe suplimentare, statele membre vor proteja sistemul împotriva declarațiilor de import majorate în mod artificial. La evaluarea proporționalității cerințelor, Comisia a lua în considerare riscul declarațiilor artificiale și dimensiunea redusă a pieței din Slovenia în care aceste declarații artificiale ar putea avea un impact considerabil asupra sistemului de sprijin. Astfel, Comisia consideră că Slovenia s-a angajat să instituie un instrument corespunzător pentru a elimina orice discriminare care ar fi putut apărea în trecut.

(96) Comisia ia act de faptul că Slovenia s-a angajat să pună în aplicare noul mecanism de finanțare pe baza unei taxe de conectare care nu va depinde de consumul efectiv de electricitate verde importată și produsă intern. Acest nou mecanism nu va face deosebire de electricitatea verde importată.

Concluzie asupra ajutoarelor acordate producătorilor de electricitate verde și de electricitate produsă prin cogenerare

(97) Având în vedere cele menționate anterior, ajutoarele acordate atât centralelor producătoare de electricitate verde, cât și centralelor de cogenerare îndeplinesc criteriile din orientările de mediu. Din moment ce acest lucru este suficient pentru a o declara compatibilă cu piața comună, Comisia consideră că nu este necesar să se analizeze dacă ajutoarele ar putea fi declarate compatibile, în conformitate cu alte dispoziții, chiar dacă Comisia a avut în vedere aceste dispoziții în decizia de deschidere a procedurilor.

7.3. **Evaluarea sprijinului acordat centralei electrice Trbovlje**

(98) Slovenia consideră sprijinul acordat centralei electrice Trbovlje drept o compensare a costurilor unui serviciu de interes economic general în domeniul siguranței aprovizionării cu energie electrică.

(99) Compensațiile pentru costurile unui serviciu de interes economic general pot beneficia de o excepție de la principiul de interzicere a ajutoarelor de stat. În anumite cazuri, este posibil ca aceste compensații să nu fie ajutoare de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE. În hotărârea sa din 24 iulie 2003, în cauza C-280/00 ([1]) (denumită în continuare „hotărârea Altmark"), Curtea a impus patru condiții pentru ca un sprijin de stat care urmărește compensarea costurilor unui serviciu de interes economic general să nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

(100) Comisia a analizat sprijinul acordat Trbovlje, având în vedere aceste patru condiții:

(101) **Prima condiție:** „întreprinderea beneficiară trebuie să îndeplinească efectiv obligații de serviciu public, iar obligațiile trebuie clar definite".

(102) Comisia ia act de faptul că legislația Sloveniei încredințează centralei Trbovlje o obligație privind siguranța aprovizionării, făcând trimitere directă la Directiva 2003/54/CE, în special articolul 3 alineatul (2) și articolul 11 alineatul (4), menționate anterior.

(103) Comisia a constatat deja în mai multe decizii faptul că articolul 11 alineatul (4) din Directiva 2003/54/CE, citit împreună cu articolul 3 alineatul (2) din aceeași directivă, ar putea fi interpretate ca asigurând baza pentru obligațiile de serviciu public în domeniul siguranței aprovizionării ([2]). Articolul menționează un procent maxim de 15 % din totalul energiei primare necesare producerii de energie electrică consumată în statul membru respectiv. Slovenia s-a angajat să limiteze domeniul de aplicare a sprijinului acordat centralei Trbovlje, astfel încât această limită să fie respectată, luând în considerare, de asemenea, sprijinul acordat în același scop în afara sistemului examinat în prezenta decizie. Obligația este, de asemenea, limitată în timp la anul 2009.

(104) Prin urmare, Comisia consideră că prima condiție este îndeplinită.

(105) **A doua condiție:** „parametrii pe baza cărora se calculează compensația trebuie stabiliți în prealabil, în mod obiectiv și transparent".

([1]) Hotărârea Curții din 24.7.2003 în cauza C-280/00, *Altmark trans Gmbh, Regierungsprasidium Magdeburg și Nahverkehrsgesellschaft Altmark Gmbh*.

([2]) A se vedea deciziile Comisiei în cauzele N 34/99 (JO C 5, 8.1.2002, p. 2), NN 49/99 (JO C 268, 22.9.2001, p. 7) și N 6/A/2001 (JO C 77, 28.3.2002, p. 26).

(106) În cazul de față, sprijinul ia forma unui preț de cumpărare fix. În fiecare an, guvernul emite o decizie publicată care fixează valoarea energiei electrice acoperite de obligația de cumpărare și prețul de cumpărare al acesteia. Fixarea prețului respectă o metodologie transparentă cu o listă de costuri eligibile, care acoperă numai costurile de producție ale centralei.

(107) Prin urmare, Comisia consideră că cea de-a doua condiție este îndeplinită.

(108) **A treia condiție:** „compensația nu poate depăși ceea ce este necesar pentru a acoperi total sau parțial costurile suportate pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu public, ținând seama de veniturile rezultate și de un profit rezonabil pentru îndeplinirea acestor obligații".

(109) Prețul de cumpărare este stabilit numai în vederea acoperirii costurilor de producție a cantității prevăzute de energie electrică. Acesta nu include niciun element de profit.

(110) Prin urmare, Comisia consideră că cea de-a treia condiție este îndeplinită.

(111) **A patra condiție:** „atunci când selectarea întreprinderii care are de îndeplinit obligațiile de serviciu public într-un caz concret nu s-a realizat pe baza procedurii privind achizițiile publice, care permite selecționarea ofertantului capabil să furnizeze serviciile respective la cel mai mic preț pentru comunitate, nivelul compensației necesare trebuie stabilit pe baza unei analize a costurilor pe care le-ar fi suportat, pentru îndeplinirea obligațiilor, o întreprindere obișnuită, bine gestionată și echipată corespunzător cu mijloace de transport pentru a putea îndeplini cerințele de serviciu public necesare, avându-se în vedere veniturile realizate și un profit rezonabil pentru îndeplinirea obligațiilor".

(112) Centrala Trbovlje nu a fost selectată pe baza unei proceduri de achiziții publice. Totuși, Comisia ia act de faptul că Slovenia a demonstrat că, în cauza respectivă, selectarea Trbovlje a fost cea care a dus la prestarea serviciului de interes economic general la cel mai mic cost pentru comunitate, având în vedere constrângerile de fapt și de drept specifice care prevalează în acest caz. În cazul de față, obligația de serviciu public constă în asigurarea siguranței naționale a aprovizionării până în anul 2009, folosind ca surse primare de energie combustibili indigeni, într-un procent care să nu depășească, într-un an calendaristic, 15 % din totalul energiei primare necesare producerii energiei electrice consumate în Slovenia.

(113) În situația de față, cel mult două centrale electrice din Slovenia ar putea îndeplini, în orice caz, obligația de serviciu public în cauză în situația lor actuală. Acestea sunt centrala Šoštanj și centrala Trbovlje.

(114) Alte centrale ar necesita construirea de instalații costisitoare de curățare a gazelor de ardere pentru a le putea folosi, ceea ce ar face această opțiune neeconomică. Cele două unități ale centralei Šoštanj care pot funcționa cu combustibil indigen sunt deja utilizate la capacitate maximă cu lignit indigen. Nu ar fi economic să se mărească capacitatea maximă de ardere a combustibililor indigeni, deoarece acest lucru ar necesita o extindere a centralei sau dotarea unor unități cu instalații de curățare a gazelor de ardere. La calcularea limitei de 15 % prevăzută la punctul (112), autoritățile slovene au luat în considerare producția acestor două unități. Prin urmare, numai Trbovlje a fost în măsură să îndeplinească obligația de serviciu public în acest caz. Sprijinul acordat Trbovlje acoperă numai procentul de 15 % care nu poate fi acoperit de centrala Šoštanj.

(115) Prin urmare, Slovenia a folosit cea mai eficientă metodă din punct de vedere economic pentru a-și îndeplini obligația de serviciu public care constă în producerea de energie electrică folosind combustibil indigen. Luând în considerare, de asemenea, faptul că obligația de serviciu public nu include niciun element de profit, Comisia concluzionează că obligația de serviciu public este îndeplinită la cel mai mic cost pentru comunitate. Prin organizarea unei licitații nu s-ar fi ajuns la o soluție mai puțin costisitoare. Într-adevăr, pe termen scurt (până în anul 2009) modernizarea centralelor existente sau construirea de noi centrale mai eficiente (presupunând că aceasta ar fi posibil) ar fi necesitat costuri mari de investiție și orice ofertant ar fi solicitat o compensare, inclusiv cel puțin un profit rezonabil prin randamentul capitalului investit. Astfel, acest lucru ar fi condus la creșterea sumei compensației ce urma să fie acordată operatorului care avea obligația SIEG.

(116) În continuare, Comisia ia act de faptul că nu există nicio indicație că centrala Trbovlje nu ar fi exploatată ca o întreprindere obișnuită bine gestionată sau că ar fi exploatată într-un mod extrem de ineficient. Comisia ia act de faptul că societatea își restructurase deja activitățile în momentul tranziției economice din Slovenia, în special prin închiderea unităților sale mai vechi și mai puțin eficiente care erau depășite și prin reducerea personalului. Aceasta a luat, de asemenea, act de faptul că remunerarea obligației de serviciu public nu include, în niciun caz, profiturile.

(117) În cele din urmă, Comisia ia act de faptul că centrala Trbovlje nu va fi în măsură să utilizeze efectul noului sistem de negociere a drepturilor de emisie („SNDE") între 2008 și 2012 pentru a genera venituri sau profituri suplimentare, care ar rezulta din obligația sa specifică de serviciu public în comparație cu cele pe care orice altă întreprindere comparabilă ar putea să le realizeze. Într-adevăr, statul impune centralei Trbovlje o obligație de serviciu public pentru producția de energie electrică. Spre deosebire de centralele care își vând în mod liber energia electrică pe piață, Trbovlje va beneficia de o alternativă de întrerupere a producției de energie electrică și de vânzare pe piața de CO_2 a cotelor de emisie necesare, primite gratuit fără a fi nevoită să cumpere un număr echivalent de cote de emisie pentru a-și îndeplini obligațiile de restituire. Fără a aduce atingere randamentului din ce în ce mai mare al centralei, acest lucru este în conformitate cu structura de stimulente creată de SNDE și, prin urmare, eliberând cote de emisii disponibile pe care le-ar putea vinde cu respectarea obligației sale de serviciu public de a produce o anumită cantitate de energie electrică.

(118) Raționamentul de mai sus pleacă de la premisa că, în prezent, lignitul este cea mai economică sursă de combustibil indigen pentru producerea de energie electrică în Slovenia. Comisia consideră că, în prezent, și pe termen scurt, acest lucru este valabil și în acest caz.

(119) Totuși, Comisia, ia act, de asemenea, de faptul că anumite tehnologii de producere a energiei electrice care utilizează surse regenerabile de combustibil indigen au deja costuri de producție care nu depășesc cu mult costurile de producție a lignitului. Aceasta este și situația centralelor mari pe bază de biomasă, pentru care, conform Sloveniei, costurile de producție sunt în medie de 18,18 SIT/MWh, ceea ce înseamnă cu puțin de 10 % peste costurile de la Trbovlje.

(120) Prin urmare, Comisia ia act de faptul că în prezenta decizie, raționamentul se bazează pe contextul special din prezentul caz și îndeosebi pe faptul că obligația impusă centralei Trbovlje se va stinge în anul 2009. Pe termen mai lung, în cazul în care costurile resurselor regenerabile se vor fi redus și capacitatea lor totală va fi crescut, situația se poate schimba.

(121) În plus, Comisia ia în considerare faptul că această obligație specială de serviciu public a fost încredințată în temeiul unui act comunitar – Directiva 2003/54/CE. Caracterul special al acestei obligații de serviciu public, care asigură siguranța națională a aprovizionării, poate fi interpretat ca limitând domeniul de aplicare, prin definiție, la frontierele naționale în cadrul cărora obligația urma să-i fie încredințată furnizorului.

(122) Prin urmare, Comisia consideră că metoda utilizată de Slovenia de fixare a sumei compensației acordate centralei Trbovlje asigură că SIEG este furnizat la cel mai mic cost pentru comunitate până în anul 2009. În circumstanțele de drept și de fapt specifice cauzei, compensația nu pare să depășească ceea ce o întreprindere obișnuită bine gestionată ar solicita pentru a o realiza. Prin urmare, Comisia consideră că cea de-a patra condiție este îndeplinită, reținând faptul că obligația de serviciu public se stinge la sfârșitul anului 2009. De asemenea, această limitare în timp va oferi Sloveniei libertatea de a reflecta asupra faptului dacă din anul 2010 va trece la tehnologii pe bază de „cărbune curat" pentru utilizarea lignitului sau dacă va transforma combustibilul în biomasă ori în alt combustibil mai puțin poluant, în conformitate cu politica de energie a Uniunii Europene. [1]

(123) Având în vedere cele menționate anterior, Comisia concluzionează că sprijinul acordat centralei electrice Trbovlje în circumstanțele specifice de mai sus îndeplinește cele patru condiții ale hotărârii în cauza Altmark și nu constituie ajutor în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Ajutoarele acordate producătorilor de energie electrică calificați care utilizează surse regenerabile de energie primară în conformitate cu Legea privind energia din Slovenia sunt compatibile cu articolul 87 alineatul (3) din Tratatul CE.

Articolul 2

Ajutoarele acordate producătorilor de energie electrică calificați ce utilizează centrale de cogenerare în temeiul Legii din Slovenia privind energia sunt compatibile cu articolul 87 alineatul (3) din Tratatul CE.

Articolul 3

Sprijinul acordat centralei electrice Trbovlje, astfel cum este definit prin Legea din Slovenia privind energia nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

Articolul 4

Prezenta decizie se adresează Republicii Slovenia.

Adoptată la Bruxelles, 24 aprilie 2007.

Pentru Comisie

Neelie KROES

Membru al Comisiei

[1] A se vedea pachetul energetic din ianuarie 2007, în special COM(2006) 843 final.